

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik Radničné námestie 8, 959 55 Banská Štiavnica	PODNIKOVÁ NORMA číslo: 23/2020
---	---

ROZHODNUTIE GENERÁLNEHO RIADITEĽA
číslo: 3/2020

PRIJATÉ OPATRENIA PRE RIADENIE KORUPCIE V PODMIENKACH SLOVENSKÉHO
VODOHOSPODÁRSKEHO PODNIKU,
ŠTÁTNEHO PODNIKU

PROTIKORUPČNÝ PROGRAM

Vypracoval:	Ing. Adriana Zelená, EUROCONTROL s.r.o. Ing. Juraj Čabák, vedúci odboru kontroly	Platí od: 08.07.2020
Gestor:	Mgr. Michal Budinský, riaditeľ úseku generálneho riaditeľa	
Vydal:	Úsek generálneho riaditeľa	
Schválil:	Ing. Ladislav Glinda, poverený výkonom funkcie generálneho riaditeľa	

Protikorupčný program v podmienkach SLOVENSKEHO VODOHOSPODÁRSKEHO PODNIKU, štátneho podniku

Článok 1. Úvodné ustanovenia

1. Protikorupčný program SLOVENSKEHO VODOHOSPODÁRSKEHO PODNIKU, štátneho podniku, (ďalej „PKP SVP, š. p.“ alebo „protikorupčný program“) bol vypracovaný v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená *Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023* (ďalej „Protikorupčná politika SR“).
2. V bode B.3 uvedeného uznesenia sa organizáciám v zakladateľskej pôsobnosti ústredných orgánov štátnej správy ukladá prijať na základe posúdenia a vyhodnotenia korupčných rizík protikorupčný program.
3. Tento protikorupčný program nadväzuje na schválenú Protikorupčnú politiku SR a pri jeho vypracovaní sa takisto zohľadňujú skúsenosti získané z prieskumu o korupčných rizikách na jednotlivých úsekoch Podnikového riaditeľstva SVP, š. p., a odštepných závodov. Zároveň zahŕňa aj poznatky a návrhy zamestnancov SVP, š. p., a osôb, ktoré sú v pracovnoprávnom vzťahu so SVP, š. p., ako aj poznatky o dobrej praxi iných organizácií a skúseností.
4. Aktuálne znenie PKP SVP, š. p., sa nachádza na webovom sídle SLOVENSKEHO VODOHOSPODÁRSKEHO PODNIKU, š. p., na adrese <https://www.svp.sk> a na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na adrese <http://www.minzp.sk/>.
5. Adresátmi prijatého PKP SVP, š. p., sú všetci zamestnanci SLOVENSKEHO VODOHOSPODÁRSKEHO PODNIKU, štátneho podniku, (ďalej v texte „SVP, š. p.“) ako aj spolupracujúce organizácie. Účelom PKP SVP, š. p., je poskytnúť ucelený súbor opatrení na predchádzanie korupcii prostredníctvom riadenia relevantných rizík a znižovania priestoru na ich vznik.

Článok 2. Základné pojmy a skratky

Pre účely tohto dokumentu sa rozumie:

1. **Integrita** znamená vlastnosť osoby, ktorá sa dôsledne prejavuje v čestnom, poctivom, nestrannom a dôveryhodnom konaní v súlade so všeobecne uznávanými hodnotami, etickými zásadami, normami a pravidlami. Miera integrity jednotlivca, orgánu verejnej moci i celého systému inštitúcií sa hodnotí podľa vonkajších prejavov a konania v súlade s deklarovateľnými hodnotami a zásadami. V tomto zmysle je medzi integritou a tendenciou ku korupcii nepriamoúmerný vzťah. Treba zdôrazniť, že pojem „integrita“ nie je totožný s pojmom „bezúhonnosť“, ktorá sa podľa príslušných právnych predpisov SR preukazuje výpisom/odpisom z registra trestov.
2. **Korupcia** sa chápe ako zneužitie moci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb. Európska komisia (EK) v súvislosti s Európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi (EŠIF) používa všeobecné vymedzenie pojmu korupcia, ktorú chápe ako „zneužitie (verejného) postavenia na osobný prospech“.
3. **Korupčné riziko** – v užšom zmysle sa pod týmto pojmom rozumie existencia pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie a nákladov s ňou spojených. Zahŕňa aj príčiny, príležitosti, priestor alebo podmienky, ktoré uľahčujú vznik situácie priaznivej pre podplácanie, korupciu, korupčné správanie alebo konanie. Je to napríklad varovný signál, že môže alebo by mohlo dôjsť k zneužitiu právomoci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb.
4. **Odvetné opatrenie** znamená ktorúkoľvek z týchto činností uskutočňovaných proti oznamovateľovi za to, že oznámil podozrenie z korupčného alebo iného protispoločenského konania či neetického správania: disciplinárny postih, vyhrážanie, diskriminácia, šikanovanie, verejné alebo neverejné ponižovanie, stalking (prenasledovanie), bossing (šikanovanie nadriadeným, napr. odlišné odmeňovanie, zvyšovanie požiadaviek na výkon v práci, neprimeraná kontrola zamestnanca), mobbing

(šikanovanie pracovným kolektívom, napr. verbálne útoky, izolovanie od ostatných, ohováranie), nátlak, vydieranie, neprimerané zvýšenie pracovnej záťaže a iné.

1.) **Partner vecného vzťahu** (obchodný partner) je externá strana, s ktorou organizácia má vecný vzťah alebo plánuje zriadiť nejakú formu vecného vzťahu.

5. **Protikorupčná prevencia** („predchádzanie korupcii“, „prevencia korupcie“) - pod týmto pojmom sa rozumejú systematické postupy na:
  - a) odhaľovanie a odstraňovanie príčin, príležitostí a podmienok priaznivých pre vznik a existenciu korupcie;
  - b) znižovanie a odstraňovanie korupčných rizík;
  - c) zníženie pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie;
  - d) odrádzanie osôb od páchania trestných činov korupcie;
  - e) posilňovanie kultúry etiky, integrity a protikorupčného povedomia.
6. **Systém protikorupčného manažérstva** znamená súbor vzájomne prepojených alebo vzájomne sa ovplyvňujúcich prvkov organizácie na vytvorenie protikorupčných politík, cieľov a procesov na dosahovanie protikorupčných cieľov.
7. **Verejná integrita** sa chápe ako dôsledný súlad konania so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami s cieľom podporovať a uprednostňovať verejný záujem pred súkromnými záujmami vo verejnom sektore. V kontexte činnosti orgánov verejnej moci sa zároveň chápe ako čestnosť, poctivosť, nezaujatosť, nestrannosť, rešpektovanie dôstojnosti, slušnosť, korektnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť pri vykonávaní úradných povinností a zverených právomocí. Je nesporné, že medzi verejnou integritou a korupciou je nepriamoúmerný vzťah.
8. **Verejný záujem** sa na účely tohto dokumentu chápe ako záujem trvalo a udržateľne zlepšovať v súlade so zásadami právneho štátu a všeobecne uznávanými zásadami etiky a morálky kvalitu života, životných podmienok a blahobytu všetkých občanov alebo väčšine občanov. Verejný záujem ako predmet sústredeného úsilia sa však nechápe ako svojvoľná na úkor ostatných osôb, ale ako oprávnený nárok, pri ktorom sa nezhorší situácia ostatných osôb, a dodržia sa jasné a určité kritériá demokracie a právneho štátu.
9. **Zvyšovanie povedomia o korupcii** sa chápe ako interaktívny komunikačný proces zlepšovania schopnosti vnímať a pochopiť súvislosti korupcie, jej prejavy, spôsoby a následky, ako aj rozvíjania spôsobilostí, zručností, motivácie a postojov potrebných na aktivizáciu protikorupčného správania.

Článok 3.

Určenie základu pre vypracovanie PKP SVP, §. p.

Prijatý PKP SVP, §. p., zohľadňuje základné faktory uvedené v Protikorupčnej politike SR, ktoré môžu pomôcť alebo ohroziť úspešnosť jeho realizácie. Tieto faktory zodpovedajú identifikácii podľa analýzy SWOT (analýza slabých a silných stránok, resp. hrozieb a príležitostí). Protikorupčná politika SR je súčasťou celkovej politiky dodržiavania predpisov a pravidiel, ktorá spolu so systémom protikorupčného manažérstva pomáha organizácii vyhnúť sa alebo znižovať riziká, následky a poškodenia vyplývajúce z účasti na korupcii, pomáhajú zvyšovať vnímanie škodlivosti korupcie zamestnancami, zvyšovať dôveru v obchodných vzťahoch a zlepšovať povesť štátneho podniku.

Dosiahnutie tohto cieľa je podporované vytváraním takých *inštitucionálnych, právnych a spoločenských podmienok*, ktorými sú odmietané akékoľvek prejavy korupčného správania a každé korupčné konanie sa účinne postihuje. Kľúčovým významom v SVP, §. p., je uplatňovanie zásady *nulovej tolerancie korupcie*. V súvislosti s touto zásadou sa nesmú zľahčovať alebo prehliadať ani prejavy korupčného správania a riziká, ktoré by mohli umožniť vznik korupcie alebo vytvoriť priestor či príležitosť na jej spáchanie.

Keďže korupcia, jej páchatelia a sprostredkovatelia, ako aj všetci, ktorí sa podieľajú na vytváraní priestoru a príležitostí na korupciu, poškodzujú *verejný záujem*, musí byť zabezpečená ochrana verejného záujmu. Akékoľvek znižovanie transparentnosti rozhodovacích procesov v štátnom podniku je neprijateľné. Týka sa to nielen oblastí, v ktorých sa rozhoduje o použití či prideľovaní prostriedkov z verejných zdrojov, ako aj procesov vydávania stanovísk a rozhodnutí, schvaľovania. V tejto súvislosti je potrebné odstrániť z rozhodovacích procesov všetky nejednoznačné prvky,

ktoré by mohli vytvárať priestor pre korupčné správanie. Pri rozhodovaní na základe vlastnej úvahy nesmie byť spochybnená integrita ani dôveryhodnosť subjektu, v mene ktorého sa rozhodnutie, resp. stanovisko vydáva. Rovnako je potrebné dôrazne uplatňovať vyvoditeľnú zodpovednosť za vytváranie priestoru, príležitostí a podmienok pre korupciu, ako aj pre vznik a existenciu korupčných schém a sietí.

Osobitne dôležitú úlohu pri zvyšovaní dôvery voči SVP, š. p., zohráva aktívna spolupráca so zástupcami občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií, a preto pri realizácii PKP SVP, š. p., je vedenie otvorené spolupráci so zástupcami mimovládnych i občianskych organizácií.

Článok 4.

Faktory ovplyvňujúce realizáciu Protikorupčnej politiky SR v podmienkach SVP, š. p.

Základné faktory, ktoré môžu pomôcť pri realizácii PKP SVP, š. p., alebo ohroziť jeho úspešnosť sme identifikovali použitím SWOT analýzy, zohľadňujúcej prínos zavedených a realizovaných opatrení a taktiež aj riziká, v tejto oblasti stále pretrvávajúce, prípadne aj hrozba nových. Ako dôkazný základ sa použili výsledky posúdenia korupčných rizík, ktoré boli identifikované pre všetky úseky a odštepné závody SVP, š. p.:

SILNÉ STRÁNKY <i>faktory, ktoré majú priaznivý vplyv na realizáciu PKP SVP, š. p.</i>	SLABÉ STRÁNKY <i>faktory, ktoré majú nepriaznivý vplyv na realizáciu PKP SVP, š. p.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • prejavená vôľa bojovať proti korupcii a znižovať korupčné riziká; • podpora vedenia pri vypracovaní a zavedení protikorupčného programu; • zriadenie Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti na efektívnu ochranu oznamovateľov; • zriadenie organizačného útvaru - Protikorupčný koordinátor a určenie Garanta (osoba vo funkcii dohľadu); • záujem zamestnancov oznamovať podnety a podozrenia korupčného správania; • zavedené postupy pre riadenie SMPK; • oboznámenie zamestnancov so zavedenými postupmi v zmysle interných predpisov týkajúcich sa protikorupčnej problematiky a prijatých opatrení; • zavádzanie IT technológií do riadenia korupčných rizík a na oznamovanie korupcie a inej protispoločenskej činnosti; • zvýšenie dôvery zamestnancov v účinnosť uplatňovania protikorupčných pravidiel v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočná informovanosť o stave systému na všetkých úrovniach organizačnej štruktúry štátneho podniku; • pretrvávajúci nedostatok vedomostí o efektívnych postupoch boja proti korupcii a protikorupčnej prevencii zo strany zamestnancov štátneho podniku; • pretrvávajúca obava zamestnancov oznamovať nekalé praktiky s preukázaním dôkazov na odhalenia prípadného korupčného správania; • uplatňovanie protikorupčných pravidiel a morálnych zásad v organizácii je často vnímané ako formálne; • zdĺhavá implementácia prijatých postupov SMPK na všetky úrovne organizačných útvarov štátneho podniku vzhľadom na jeho organizačnú štruktúru; • nepriaznivá ekonomická situácia štátneho podniku a jej vplyv na realizáciu plánovaných aktivít pre podporu SMPK.

PRÍLEŽITOSTI <i>faktory, ktoré sú príležitosťami podporujúcimi realizáciu PKP SVP š. p.</i>	HROZBY <i>faktory, ktoré z okolitého prostredia ohrozujú realizáciu PKP SVP š. p.</i>
<ul style="list-style-type: none"> ● boj proti korupcii ako významná téma prijatého programového vyhlásenia vlády SR, aby Slovensko bola férová a transparentná krajina; ● priaznivé podmienky a podpora pre realizáciu protikorupčných opatrení v SVP, š. p.; ● zvyšujúci sa tlak verejnosti na riešenie problémov spojených s korupciou; ● podpora a prevádzkovanie samostatných informačných systémov ministerstvom a štátnym podnikom na oznamovanie korupcie; ● spolupráca s medzinárodnými organizáciami pri výmene skúseností a dobrej praxe v oblasti boja proti korupcii a protikorupčnej prevencii a neziskovou mimovládnu organizáciou Transparency International Slovensko. 	<ul style="list-style-type: none"> ● prevažujúci pesimistický postoj časti verejnosti k odstráneniu korupcie, ● vysoká miera tolerancie drobnej korupcie zo strany verejnosti; ● riziko neodhalenia účasti vzájomne prepojených spoločností vo verejnom obstarávaní; ● zdokonaľovanie korupčných schém ako reakcia na protikorupčné opatrenia; ● chýbajúca nestrannosť či nezaujatosť pri výbere a medializácii podozrení z korupčného konania; ● neexistencia jasných pravidiel pre lobing, dary, ovplyvňovanie verejnej politiky a legislatívneho procesu; ● zisťné dôvody vo verejnom sektore a naprieč politickým spektrom.

Silné stránky predstavujú priaznivý aktivačný potenciál a s využitím príležitostí môžu prispieť k minimalizácii a odstráneniu nepriaznivých faktorov a k úspešnému uskutočňovaniu Protikorupčnej politiky SR.

Slabé stránky sú faktory, ktoré sú nepriaznivé a v prípade ich pretrvávania môže byť realizácia a úspešnosť Protikorupčnej politiky SR oslabená. Na zmenu tohto stavu je potrebné prijať zodpovedajúce opatrenia.

Hrozby sú zároveň významnými korupčnými rizikami a mohli by byť prekážkou k dosiahnutiu protikorupčných cieľov a úspešnému vykonávaniu Protikorupčnej politiky SR. Na zmiernenie ich vplyvu a minimalizáciu je nevyhnutné prijať osobitné opatrenia, pričom je nevyhnutné posilňovať spoluprácu a súčinnosť v rámci celého verejného sektora, ako aj spoluprácu s verejnosťou.

Článok 5.

Priority PKP SVP, š. p.

Protikorupčný program SVP, š. p., je postavený na prioritách a cieľoch, ktoré vychádzajú z priorít Protikorupčnej politiky SR.

Priorita 1: Posilniť postavenie SVP, š. p., ako dôveryhodnej inštitúcie, ktorá svojou činnosťou presadzuje a chráni verejný záujem prostredníctvom zmenšovania priestoru a príležitostí pre korupciu.

Priorita 2: Vytvárať a posilňovať protikorupčné prostredie.

Priorita 3: Zvyšovať efektívnosť protikorupčného riadenia v SVP, š. p.

Článok 6.

Riadenie korupčných rizík

Riadenie korupčných rizík ako *súčasť protikorupčného systému* sa uskutočňuje vo všetkých rezortoch v zmysle uznesenia vlády SR č. 585/2019 o Protikorupčnej politike SR. Z identifikovaných korupčných rizík pretrváva a predstavuje zvýšenú mieru predovšetkým poznanie a uplatňovanie prijatých postupov a pravidiel definovaných rizík a hodnotenie ich efektívnosti.

Na základe vykonaného opakovaného elektronického dotazníkového prieskumu bolo najčastejšie identifikované riziko:

- nie je dostatočne budované povedomie zamestnancov o etickom správaní, konflikte záujmov a prevencii korupcie.

Návrhy na odstránenie najčastejšie identifikovaných korupčných rizík v SVP, š. p., po preskúmaní korupčných rizík a vyhodnotení plnenia úloh vyplývajúcich z PKP SVP, š. p., sú súčasťou navrhovaných konkrétnych protikorupčných opatrení.

Článok 7. Ciele a opatrenia

Cieľ č. 1:	Učinne chrániť oznamovateľov podozrení z korupcie, inej protispoločenskej činnosti a neetického správania
Ukazovateľ:	SVP, š. p., má zavedený systém ochrany oznamovateľov v súlade s ustanoveniami zákona č. 54/2019 Z. z., ktorý im poskytuje istotu, že nebudú proti nim použité odvetné opatrenia v dôsledku nahlásenia protispoločenskej činnosti.

Princípom ochrany oznamovateľov sú postupy a pravidlá/interné predpisy nastavené tak, aby zaručovali podporu a ochranu osobám, ktoré v dobrej viere upozornia na vznik korupčných rizík, možné korupčné alebo iné protispoločenské konanie či neetické správanie.

Súčasťou ochrany týchto osôb je uplatňovanie systému pravidiel a postupov na nestranné posúdenie správania voči zamestnancovi, ktoré je možné pokladať za odvetný postih za to, že nahlásil podozrenie z korupčného alebo iného protispoločenského konania či neetického správania. Dôkazné bremeno je na osobe, ktorá navrhla alebo uplatňuje postih.

Opatrenie č. 1.1:	Vypracovať a realizovať program zvyšovania povedomia zamestnancov o ochrane oznamovateľov a postupoch oznamovania podozrení z korupcie, korupčného správania a iného protispoločenského konania
Ukazovatele:	<ul style="list-style-type: none"> a) vypracovaný plán aktivít na zvyšovanie povedomia o ochrane oznamovateľov b) počet uskutočnených aktivít a počet účastníkov c) zamestnanci poznajú postupy nahlásovania nekalého konania d) zamestnanci sú schopní požiadať o ochranu v prípade nahlásenia podozrení z nekalého konania
Termín vypracovania plánu aktivít	do 30. november 2020
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti realizácie:	do 30. júna 2021 a potom pravidelne v rámci aktualizácie PKP SVP, š. p. (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	OREZ PR SVP, š. p., Odbor kontroly PR SVP, š. p.
Spolugestori:	OREZ odštepne závody

Samotná existencia právnych predpisov na postihovanie korupcie nestačí na to, aby sa miera korupcie znížila. Preto je potrebné, aby sa odmietanie korupcie a korupčného správania stali prirodzenou súčasťou osobnosti každého zamestnanca.

Cieľ č. 2:	Presadzovať kultúru verejnej integrity
Ukazovateľ:	Súlada konania zamestnancov SVP, š. p., so spoločenskými etickými hodnotami, zásadami a normami.

Zamestnanci a vedúci či riadiaci zamestnanci SVP, š. p., majú konať v súlade so spoločenskými etickými hodnotami, zásadami a normami a vo svojich pracovných činnostiach a pri vykonávaní svojich právomocí podporujú a uprednostňujú verejný záujem pred súkromným resp. osobným záujmom.

Článok 8.

Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia PKP SVP, š. p.

Účelom monitorovania PKP SVP, š. p., je zistiť mieru úspešnosti vykonávania protikorupčných opatrení a mieru uistenia o dosiahnutých zlepšeniach na všetkých úrovniach štátneho podniku. Cieľom je vytvoriť jasný obraz o dosiahnutom pokroku v znižovaní korupcie.

Pri monitorovaní sa prostredníctvom odboru kontroly priebežne zbierajú údaje a informácie o stave vykonávania opatrení zainteresovanými subjektmi, ktorými sú všetky úseky Podnikového riaditeľstva a odštepné závody. Pri monitorovaní, ako aj vyhodnotení, sa berú do úvahy najmä informácie poskytnuté organizačnými útvarmi SVP, š. p., resp. relevantnými zainteresovanými stranami. Informácie z médií, hodnotiacich správ a prieskumov vypracovaných medzinárodnými i vnútroštátnymi organizáciami, od podnikateľského sektora, ako aj od mimovládnych organizácií, umožnia získať objektívny a nezaujatý pohľad na vykonávanie PKP SVP, š. p., To znamená, že pri vyhodnocovaní sa zohľadňujú všetky uvedené zdroje informácií.

Pri hodnotení sa berie do úvahy aj určenie nedostatkov (slabých stránok), ktoré majú nepriaznivý vplyv na schopnosť identifikovať, zmierniť a prípadne eliminovať korupčné riziká. Zároveň sa identifikujú príčiny nevykonania alebo nedostatočného vykonávania opatrení. Takisto sa uvedie, aké zlepšenia sa dosiahli a aké sú trendy a poučenia pre ďalšie obdobie.

Článok 9.

Záverečné ustanovenia

Protikorupčný program je otvorený dokument. Odbor kontroly v súčinnosti s protikorupčným koordinátorom a príslušnými organizačnými úsekmi navrhuje zmeny a doplnenia jednotlivých opatrení, riešenie problémov a spôsoby eliminácie prekážok jeho realizácie.

V zmysle uznesenia vlády SR je Protikorupčný program SVP, š. p., zverejnený na webovom sídle SVP, š. p., ako aj na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR.

Úlohy vyplývajúce z protikorupčného programu sa vyhodnocujú a protikorupčný program aktualizuje každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok.